Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0824U003214

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Ректора Львівського національного університету імені Івана Франка від 11.11.2024 р. № 1624

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткачук Богдана Вікторівна
2. Bohdana V. Tkachuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2942-8492

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 24-10-2024

Спеціальність за освітою: Культурологія

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.191_ID 6918

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.07.25, 02.31.55, 02.01.07, 02.15.52

Тема дисертації:

1. Феномен української культурної пам'яті як предмет філософсько-культурологічного аналізу.
2. The Phenomenon of Ukrainian Cultural Memory as a Subject of Philosophical and Cultural Analysis.

Реферат/анотація:

1. У дисертаційній роботі представлено авторський підхід до вивчення феномену української культурної пам'яті, зокрема механізмів її збереження та передання. Одним із таких механізмів є ритуалізація основних конструктів (національної ідентичності та національного міту), що веде до трансформації культурного ландшафту у ландшафт пам'яті. Запропоновано методологію дослідження культурної пам'яті, що передбачає аналіз взаємодії колективних спогадів, їх репрезентацію та ритуалізацію в культурному ландшафті, зокрема їхній вплив на формування ландшафту пам'яті та їхню роль у збереженні і переданні ідентичності. Відповідно, українська культурна пам'ять аналізується через національні та колоніальні міти як елементи ландшафту пам'яті. Розглянуто такі явища, як Голодомори-геноциди, будівництво Дніпровської та Каховської ГЕС, що визначено як «отруєні ландшафти» за термінологією М. Поллака. Ці явища розглянуто як секвенційні травми, що виникли внаслідок політики колоніального стирання пам'яті Радянським Союзом. Харківський Будинок «Слово» виступає фігурою пам'яті отруєного ландшафту, символізуючи репресії проти

української інтелігенції 1930-х років. Громадянський спротив української нації визначено як метанаратив культурної пам'яті, який досліджується в контексті ландшафту пам'яті через мнемотоп «Майдан». Міждисциплінарний підхід до вивчення культурної пам'яті доповнено новими поняттями, зокрема «секвенційна травма» як елемент теорії травми, що дає змогу точніше зрозуміти процес передачі колективних колоніальних травм. Поняття «фрагментована пам'ять» використано для аналізу колективної пам'яті, яка зазнала зовнішніх маніпуляцій. Поняття «тригер пам'яті» застосовується до подій чи обставин, що актуалізують неопрацьовані секвенційні травми та вказують на загрози для спільноти. Уточнено ключові поняття, зокрема культурна пам'ять як колективна пам'ять про спільні цінності, що інтегрує автобіографічні, соціальні та колективні спогади в межах національної ідентичності. Колоніальний міт розглядається як ідеологічна конструкція, що підтримує наратив колонізаторів, тоді як національний міт — це ціннісно-смислова система, що утверджує колективну ідентичність нації. Запропоновано концепцію депривації культурної пам'яті, яка пояснює наслідки секвенційних травм і фрагментацію пам'яті через обмеження самовираження національної ідентичності. Досліджено взаємодію комунікативної та культурної пам'яті Я. Ассмана як засіб подолання депривації культурної пам'яті. Постколоніальний процес деконструкції та реконструкції соціокультурного простору та національної ідентичності розглянуто через внутрішні та зовнішні етапи культурної трансформації. В цьому контексті деконструкція козацького міту демонструє його колоніальні та національні складові, що дає підстави досліджувати його як секвенційну культурну травму.

2. The thesis presents an original approach to the study of the phenomenon of Ukrainian cultural memory, with a specific focus on the mechanisms of its preservation and transmission. One such process is the ritualisation of the key constructs (national identity and national myth), which culminates in the transformation of the cultural landscape into a landscape of memory. A methodology for studying cultural memory is proposed, which includes the analysis of the interaction of collective memories, their representation, and ritualisation within the cultural landscape, as well as their influence on the formation of the memory landscape and their role in preserving and transmitting identity. In line with this approach, the dissertation examines Ukrainian cultural memory through the lens of national and colonial myths as components of the memory landscape. The Holodomor-genocides and the construction of the Dnipro and Kakhovka Hydroelectric Stations are regarded as "poisoned landscapes" (in the terminology of M. Pollack), representing a series of traumas caused by the Soviet Union's policy of erasing memory. The Kharkiv House "Slovo" is regarded as a representation of the poisoned landscape, symbolising the repression of Ukrainian intelligentsia in the 1930s. The civil resistance of the Ukrainian nation is described as a meta-narrative of cultural memory, explored within the memory landscape through the mnemonic space of "Maidan." An interdisciplinary approach to studying cultural memory is enhanced by introducing concepts that were previously unused in philosophical and cultural studies but have been applied in related fields such as personality psychology. The concept of "sequential trauma" is explored in the context of trauma theory, with a view to enhancing understanding of the processes by which long-lasting collective colonial traumas are transmitted. The term "fragmented memory" is employed not only in the context of individual memory but also in the analysis of the collective memory of communities that have been or are being influenced by external manipulation. The concept of a "memory trigger" refers to events or circumstances that evoke unresolved sequential traumas, thereby indicating a potential threat to the community. The key terms have been discussed and defined in accordance with the relevant literature. Cultural memory can be defined as the collective memory of shared values and a common worldview, which is formed through the integration of individual, social, and collective memories within the context of cultural and national identity. The colonial myth represents an ideological construct that advocates for the colonisers' narrative and serves to reinforce a sense of dependence on them. In contrast, the national myth represents a value-based system that is formed by collective memories and cultural memory figures, with the intention of establishing a political nation. The Ukrainian national myth represents a set of memory figures that are connected to the formation of Ukrainian national identity and the desire for independence. The concept of cultural memory deprivation is introduced to explain the consequences of sequential traumas that have led to the fragmentation of cultural memory. The main causes of cultural memory deprivation are long-term limitations on the expression of national identity in the cultural space, associated with

the loss of historical and cultural narratives. A community experiencing cultural memory deprivation faces a crisis of national identity each time it encounters a "memory trigger." This concept is applied to the study of Ukrainian cultural memory. This study explores the interaction between J. Assmann's communicative and cultural memory as a potential means of temporarily overcoming cultural memory deprivation. It examines the postcolonial process of deconstructing and reconstructing the socio-cultural space and national identity through an analysis of the internal and external stages of cultural transformation. The deconstruction of the Cossack myth demonstrates the presence of both colonial and national components, which allows it to be studied as a sequential cultural trauma.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ткачук Б. Етимологічні особливості сучасних досліджень філософії пам’яті. Вісник Львівського університету. Серія філософські науки. Вип. 23. 2019. С. 101–107.
- 2. Ткачук Б. Феномен пам’яті в ретроспективі античності. Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Філософія. Філософські перипетії». Вип. 60. 2019. С. 21–28.
- 3. Ткачук Б. Репрезентація культурної пам’яті в процесі збереження ідентичності. Вісник Львівського університету. Серія філософсько- політологічні студії. Вип. 24. 2019. С. 120–126.
- 4. Ткачук Б. Дослідження української культурної пам’яті крізь призму постколоніальної теорії. Культурологічний альманах. Вип. 2. 2024. С. 385– 391.
- 5. Ткачук Б. Культурна пам’ять як філософсько-культурологічний феномен. Тези звітної конференції філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Вип. 15, лютий 2018. С. 85–87.
- 6. Ткачук Б. Особливості феномену культурної пам’яті: експлікація понять через призму української ідентичності. Актуальні проблеми історії і філософії у дослідженнях молодих учених: збірник тез учасників конференції молодих учених, 17 травня 2018. Київ: Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України». С. 121–124.
- 7. Ткачук Б. Культурна пам’ять у дискурсі сучасних досліджень: концептуалізація понять «спогад» і «пам’ять». Тези щорічної наукової конференції «Дні науки філософського факультету 2018», 15–16 травня, 2018. С. 113–116.
- 8. Ткачук Б. Філософія пам’яті через призму ретроспективи діалогів Платона. Актуальні проблеми історії і філософії у дослідженнях молодих учених: збірник тез учасників конференції молодих учених. 11 червня 2019. Київ: Державна установа «Інститут всесвітньої історії НАН України». С.121– 125.
- 9. Ткачук Б. Культура, ландшафт, пам’ять: концептуалізація понять. Духовність. Культура. Глобалізація. Матеріали Міжнародної наукової конференції, 28-29 жовтня 2019. С.115–117.
- 10. Ткачук Б. Етимологічна ревіталізація античних категорії у дослідженнях філософії пам’яті. Тези щорічної наукової конференції «Дні науки філософського факультету 2019». 16–17 травня, 2019. С. 82–83.
- 11. Ткачук Б. Культурна пам’ять та ландшафт: репрезентація ідентичності. Тези звітної конференції філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Вип. 16, лютий 2020. С. 93–93.
- 12. Ткачук Б. Поняття ландшафту в контексті морфології культурної пам'яті. Тези щорічної наукової конференції «Дні науки філософського факультету 2020». 18 травня, 2020. С. 141–142.

- 13. Ткачук Б. Філософія пам’яті Аврелія Августина Іпонійського (За автобіографічною працею «Сповідь»). Тези щорічної звітної наукової конференції філософського факультету. Вип. 18, лютий 2021. С. 266–267.
- 14. Ткачук Б. Особливості дослідження культурної пам’яті в процесі деколонізації української культури. Тези щорічної звітної наукової конференції філософського факультету. Вип. 21, 6–7 лютого, 2024. С. 349–350.
- 15. Tkachuk B. Images Of Cultural Memory In Ukrainian Musical Art Of The 1960s. «The Days of Science of the Faculty of Philosophy – 2020», International Scientific Conference, April 22-23, 2020: [Abstracts]. Kyiv. C. 272-273.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: № 0116U001701, № 0122U200445

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Володимир Петрович

2. Volodymyr P. Melnyk

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5972-9301

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&authuser=1&user=4EutB8gAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Дмитро Михайлович

2. Dmytro M. Shevchuk

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000- 0001-5609-260

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57194796463; Web of Science Researcher ID: AAD-4431-2020; https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&authuser=1&user=g1SONGYAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Острозька академія"

Код за ЄДРПОУ: 22554101

Місцезнаходження: вул. Семінарська, буд. 2, Острог, Острозький р-н., 35800, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Довгополова Оксана Андріївна
2. Oksana A. Dovgopolova

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2275-3815

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=sMeBL3MAAAAJ&

Повне найменування юридичної особи: Приватна установа "Університет "Київська школа економіки"

Код за ЄДРПОУ: 40762332

Місцезнаходження: вул. Миколи Шпака, 3, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривда Наталія Юріївна
2. Nataliia Y. Kryvda

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7429-7693

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57216828270; Web of Science Researcher ID: AAG-1154-2020; https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&authuser=1&user=AxCpKmcAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Власевич Тетяна Вікторівна

2. Tetyana V. Vlasevych

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5245-582X

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 58126069700;
https://scholar.google.com/citations?user=WiIovRYAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Сафонік Лідія Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Сафонік Лідія Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Жак Ольга Володимирівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна